

אי שם לפני איזה 15 שנה אמר לי שלומי ברוש: "אכין לך מרק. האם אתה יודע איזה מרקים אני עושה?". לא ידעתי והנדתי את ראשי לשלילה. "אני עושה מרקים נהדרים בצורה יוצאת מהכלל, בעלי ניחוחות נפלאים, עדינים להפליא, המרקים הטובים בעולם" – אמר שלומי – "ואני..." – והוא הרים אצבע מורה של יד ימינו – "אעשה בשבילך מרק כזה".

הרגשתי מאוד מוחמא, ולא בכדי: שלומי ברוש יכין עבורי מרק! היה ברור לחלוטין שהצעתו של שלומי הרבה יותר גדולה, רחבה ועמוקה מסתם הזמנה לארוחת צהריים: המרק (מעניין איזה?) היה סימן של חניכה, תקרובת פולחנית, סמל מקודש של שינוי צורה טרנסנדנטי, מה שפידור מכאלוביץ'¹ היקר כינה בפשטות "כרטיס כניסה", רק שבשונה מאיבן קאראמזוב, לא הייתה לי כל כוונה להחזירו. אולי הייתי צריך לראות אזהרה כלשהי באנלוגיה שבין החומריות הנוזלית של המרק והטבע הדומה של דמעת ילד, אך הייתי גאה מדי ומאושר מדי בכדי להשיג בכך, והסכמתי בתחושת תודה כנה.

הימים חלפו. שלומי לא צלצל ולא הזמין למרק. נעשיתי מאוד מודאג: האם שלומי חלה? או, רחמנא לצלן, שכח? אבל כיצד זה יתכן לשכוח דבר שכזה? ואם זה יתכן, מה פשר השכחה הזאת? אולי הוא בוחן אותי? בודק אם אני ראוי למרק שלו? האם יש לחפש את משמעות הפעולה הזאת של שלומי, או, נכון יותר, היעדר הפעולה (הרי זה היינו הך), במילותיו של ז'אק² היקר: "כי המסמן הנו יחידה בעצם הייחודיות שלה, היות ומטבעו הוא אינו אלא סמל של היעדרות בלבד". לא היו לי תשובות לשאלות המטרידות הללו, כלומר היה לי כל כך הרבה תשובות, שגם אם ניתן היה להניח שאחת מהן היא הנכונה, לעולם לא הייתי יכול לגלות איזו מהן.

כעבור שנה, לגמרי במקרה, פגשתי את שלומי ברחוב יפו. לא הרחק מסניף הדואר, מול הגינה. "אתה זוכר – הוא אמר – שאני מתכוון לבשל בשבילך מרק?". לבי קרן מרוב שמחה – הוא זוכר! אבוי... השמחה במהירה הפכה לתוגה, משום שככלות הכל למרק לא זכיתי. במפגשים שלומי שוב ושוב הזכיר לי את המרק המובטח, אולם בכך הסתיים העניין. בינתיים, המרק של שלומי החל לתפוש מקום מרכזי בחיי. מישל³ היקר נהג לומר: "מפליאה בעיני העובדה שבחברתנו, האמנות הפכה למשהו המיוחס רק לאובייקטים, ולא לאינדיבידואלים או לחיים".

עם הזמן, המרק (או אולי המונאדה שלו) הפך לטעם ומגנט של מאויי הסקסואליים, תוך דחיקה רבתי הצידה של הנשים, ובמובן מסוים אף החלפת הגברים, היות ובהדרגה נשאבתי אל תוך המסתורין הארוטי של הפלא הקולינארי הזה. כן! ההיבט הארוטי מעצמם הנוזליות והשימוש בירקות כזיקה לפוריותה של אמא אדמה מונכח בכל המרקים, אך בולט במיוחד במרקים על בסיס שמנת, בין אם זהו מרק זוקיני עם שום או חציל עם פטה. אין ספק כי מדובר במטפורה קולינארית של נוזל הזרע, מה עוד אפשר להגיד על המרק של ארטישוק ירושלמי בעל צורה פאלית מובהקת, ועוד עם זיזים. לא רב מכאן המרחק אל "Vagina Dentatis", אך לא נלך לשם... אם כי - איפה שהחיים שם גם המוות. לא במקרה הצרפתיים קוראים לאורגזמה *petit mort*! איך היה אומר ז'ורז' באטאי⁴? - "ארוטיות זוהי הסכמה לחיים גם במוות".

הנה כי כן, החילותי לחשוב על המוות. והגעתי למסקנה שצלחת מרק היא מעין סמל ההוויה האנושית, כלומר, אם יש שם מרק, יש חיים, ואם הצלחת ריקה – זה המוות. אז מה רצה שלומי לומר במונעו ממני את המרק? שאני גוויה מהלכת? שאני מת?

צללתי לייאוש, אשר עפ"י ז'ורז' היקר היה אמור (ואכן כך קרה) להתגלגל לאלימות – להלן הציטוט: "ייאוש אינטלקטואלי מסתיים לא בחולשה ולא בחלומות, אלא באלימות. השאלה היא

רק כיצד לנתב את הזעם, האם אתה רוצה רק להסתובב כמו משוגע בין בתי הסוהר או שאתה הולך לנתץ אותם".

בקיצור, הלכתי למשביר ושברתי להם צלחות למרק. בתא המעצר במגרש הרוסים נזכרתי במילותיו בנות האלמוות של חוסה⁵ היקר: "לחשוב על דבר כלשהו זהו המעט שניתן לעשות עם הדבר הזה... ובכל זאת, כאשר הכל סביבנו מתמוטט, עדיין נותרת בדינו האפשרות להרהר במה שמתמוטט".

האמת, זה לא תמיד מצליח, אבל היה לי מזל והתחלתי להרהר בפרדיגמה שבה "הדבר" הוא המרק ומה שמתמוטט אלה הם חיי. במלים אחרות – הרי לכם עוד ציטוט מז'אק היקר: "אובססיה משמעותה לא בהכרח אובססיה מינית, אפילו לא אובססיה לדבר זה או אחר באופן ספציפי; להיות אובססיבי פירושו למצוא את עצמך לכוד בתוך מנגנון, במלכודת שהולכת ונעשית יותר ויותר תובענית ואינסופית".

זהו, בדיוק. אבל בשבילי – זה בכל זאת המרק. המרק שהבטיח לי שלומי ברוש.

בכבוד,

ששה אוקון.

נ.ב. – שכחתי לגמרי! הנני מביע צער עמוק ומחאה חריפה לנוכח העובדה שפעילותי היוצרת וחוויותי הנפשיות היקרות אינן ממומנות ע"י משרד התרבות והספורט, או משרד אחר כלשהו. כמו כן, הריני קורא להטיל חרם על ישראל הן בתחום הכלכלי והן בתחום האקדמי והתרבותי.

¹ פיודור מיכאלוביץ' דוסטויבסקי: "האחים קאראמזוב".

² ז'אק לאקאן: סמינר X "המועקה".

³ מישל פוקו: "סדר הדברים".

⁴ ז'ורז' באטאי: "תיאוריה של דת".

⁵ אורטגה-אי-גאסט: "ריח התרבות".